

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	21.4.2008
Tekijä(t)	Anna Salo	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	84
Otsikko	Tutkimusprojektin kirjanpito ja talousraportointi yliopistossa. Institutionaalinen case-tutkimus projektiraportoinnin toteuttamisesta Turun kauppariikkejäkouluksa.		
Ohjaaja(t)	KTT Vesa Partanen KTM Mika Mattila		

Tiivistelmä

Yliopistot kuuluvat valtion talousarviotalouteen. Niitä koskevat siis samat säädökset talouden osalta kuin muitakin valtion yksiköitä. Nämä säännökset palvelevat erityisesti valtion talousarvion toteutumisen laskentaa, vaikka talousarviotalouden ulkopuolinen rahoitus muodostaa nykyisin yli kolmasosan yliopistojen rahoituksesta. Yliopistot ovat siis myös tilivelvollisia toiminnastaan muillekin rahoittajille kuin valtiolle. Tulokulttuurin periaatteet ovat lisäksi laajentaneet tilivelvollisuutta rahan käytöstä toiminnan tuloksiin, tehokkuuteen ja laatuun.

Tässä tutkimuksessa tarkastellaan tutkimusprojektien kirjanpitoa ja talousraportointia yliopistossa. Esimerkkihankkeina toimivat kaksi logistiikan aineen EU-projektia, DaGoB ja LogOn Baltic, joita Turun kauppariikkejäkoulu koordinoi vuosina 2006-2007. Tavoitteena on tutkia, miten talousraportointia käytännössä hoidetaan, mitä haasteita ja ongelmia siihen liittyy, sekä sitä, miten toimintaa voitaisiin kehittää edelleen. Lisäksi käytäntöjä vertaillaan benchmarkingin ajatusten pohjalta projektitoimintaan erikoistuneen yrityksen kanssa. Taloushallintopalveluja arvioidaan palveluiden käyttäjien, eli taloushallinnon sisäisten asiakkaiden näkökulmasta.

Tutkimus toteutetaan toimintatutkimuksena. Kuuden teemahaastattelun lisäksi osallistuva havainnointi, eli aktiivinen osallistuminen erilaisiin kokouksiin ja epävirallinen kommunikointi tutkittavan organisaation sisällä, on merkittävä osa tutkimuksen empiiristä aineistoa. Tutkimuksen viitekehys muodostuu institutionaalisen teorian pohjalta. Organisaation sisäiset säännöt ja rutiinit, sekä ulkoiset taloudelliset ja institutionaaliset voimat ja myös yksilötekijät vaikuttavat taloushallinnon muutokseen joko edistävästi tai estävästi.

Tutkimuksessa havaittiin, että toiminta ja talous ovat projektien kannalta melko erillään toisistaan, ja myös tilivelvollisuus koetaan projekteissa ja Turun kauppariikkejäkouluun taloustoimistossa eri tavoin. Taloustoimiston rutiinit eivät ole juurikaan muuttuneet ulkopuolisen rahoituksen kasvun myötä, vaan muuttuneen toimintaympäristön vaatimukseen vastataan eri yksiköissä ja projekteissa. Valtion kirjanpito soveltuu projektimaailmaan huonosti, joten täydentävää kirjanpitoa ja raportointia hoidetaan projekteissa rahoittajan vaatimusten mukaisesti. Eniten haasteita ja ongelmia projekteissa tuottavat yksityiskohtaisen budjetin seuranta, rahoittajan raportointivaatimusten ja valtion kirjanpidon yhteensovittaminen, taloushallinnon tuen puute sekä kankeat kirjanpidon järjestelmät. Myös projektitoiminnan nopeus ja eri rahoitusmuotojen pitäminen erillään tuottivat ongelmia. Tutkimuksessa todettiin, että muutamat melko yksinkertaiset toimenpiteet tehostaisivat taloushallintoa selkeästi. Taloushallinnon tuen turvaaminen projekteille vastuita jakamalla, henkilöstömäärää lisäämällä tai projektien taloushallinnon keskittämällä edistettäisiin projektihallinnan toimivuutta.

Asiasanat	Yliopisto, projektit, kirjanpito, talousraportointi, institutionaalinen teoria
Muita tietoja	